

Aan:

De Nationale Ombudsman

E-mail: post@nationaleombudsman.nl**Datum:** 9 november 2025**Betreft:** Klacht over handelwijze Nederlandse ministeries inzake grensoverschrijdende Duitse windturbineprojecten**1. Inleiding**

Geachte heer/mevrouw,

Namens Burgerforum Losser dien ik hierbij een formele klacht in tegen de handelwijze van de volgende Nederlandse ministeries:

- Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO)
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

De klacht betreft de wijze waarop bovengenoemde ministeries hebben gehandeld – of juist nagelaten te handelen – met betrekking tot de geplande Duitse windturbineprojecten direct langs de Nederlands-Duitse grens, waaronder die bij de gemeente Losser (provincie Overijssel).

2. Achtergrond van de kwestie

Eind 2022 heeft Duitsland een tijdelijke maatregel ingevoerd om de energietransitie te versnellen. Hierdoor werd het toegestaan windturbines te plaatsen in gebieden waar dit voorheen verboden was, waaronder natuurgebieden. Tevens werd de minimale afstand tot woningen gehalveerd tot 500 meter.

Voor de gemeente Losser gaat het om twee grootschalige windprojecten:

- Een project bij grensovergang **De Poppe**, direct grenzend aan natuurgebied **het Lutterzand**.
- Een project net over de grens bij natuurgebieden **de Oelemars** en **Zandbergen**, eveneens binnen de gemeente Losser.

De geplande windturbines hebben een hoogte van circa 250 meter, met aanzienlijke gevolgen voor de omgeving, de gezondheid van omwonenden, en voor flora en fauna.

Lokaal
belang
voorop

Fractievoorzitter
Harold Sligman
Hannekerveldweg 30
7581 BE LOSSER
06-46295290
Harold.sligman@gmail.com
h.sligman@losser.nl

e-mail:
info@burgerforum.com

Website:
www.burgerforum.com

In maart 2025 heeft Duitsland de wetgeving opnieuw aangepast: windturbines mogen sindsdien uitsluitend worden gebouwd binnen aangewezen zoekgebieden. Het merendeel van de in 2022 geopende gebieden, waaronder het grensgebied, is daarmee weer gesloten. Helaas zijn kort vóór deze wetswijziging nog diverse projecten goedgekeurd, die daardoor alsnog doorgang vinden, ondanks dat dit inmiddels in strijd is met de huidige Duitse wetgeving.

3. Schending van inspraak- en informatieverplichtingen

Tijdens het gehele besluitvormingsproces zijn Nederlandse inwoners, gemeenten en provincies onvoldoende betrokken.

- De communicatie verliep **niet tweetalig**;
- Informatie werd **onvolledig of te laat** verstrekt;
- Documentatie was **niet in het Nederlands beschikbaar**;
- Er werd **geen gelijkwaardige inspraak** geboden.

Hiermee is sprake van schending van internationale verplichtingen, waaronder:

- Het **Aarhusverdrag (1998)** – recht op toegang tot informatie, inspraak en rechtspraak in milieuaangelegenheden;
- Het **Espoo-verdrag (1991)** – verplichting tot grensoverschrijdende milieueffectbeoordeling.

Daarnaast ontbreekt een deugdelijke grensoverschrijdende milieueffectrapportage (MER), hetgeen in strijd is met **EU-richtlijn 2011/92/EU**, artikel 7.

4. Belemmeringen voor rechtsbescherming

Het maken van bezwaar is enkel mogelijk volgens het Duitse recht en uitsluitend met een Duitse advocaat. Dit creëert aanzienlijke financiële en juridische drempels voor Nederlandse burgers, gemeenten en provincies. Hierdoor wordt de **toegang tot de rechtspraak** effectief beperkt en ontstaat er een ongelijk speelveld tussen betrokken landen.

5. Reactie van Nederlandse overheidsinstanties

Ondanks herhaaldelijke signalen richting Tweede en Eerste Kamer, hebben de betrokken ministeries tot op heden onvoldoende actie ondernomen. En hoewel er in de Kamer diverse moties zijn aangenomen om de problematiek met Duitsland te bespreken, blijft daadwerkelijke opvolging uit.

De rijksoverheid stelt **geen bevoegdheid** te hebben om in te grijpen in Duitse procedures en verwijst de verantwoordelijkheid door naar de provincies. De reacties op Kamervragen blijven **vaag, ontwijkend en ontoereikend**.

Wij ervaren dat de rijksoverheid de ernst van deze grensoverschrijdende problematiek onvoldoende onderkent.

6. Eigen acties en pogingen tot oplossing

Burgerforum Losser heeft zich de afgelopen twee jaar intensief ingezet om deze kwestie onder de aandacht te brengen:

- Door middel van diverse **brieven, zienswijzen en klachten**;
- Door een **melding bij de Europese Commissie**;
- En via een **Communication to the Aarhus Convention Compliance Committee**.

Wij hebben herhaaldelijk gewezen op de schending van Europese en internationale regelgeving (Aarhus, Espoo, MER), maar zonder zichtbaar resultaat.

7. Verzoek aan de Nationale Ombudsman

Wij verzoeken de Nationale Ombudsman te onderzoeken:

1. Of de betrokken Nederlandse ministeries hun **zorgplicht en internationale verplichtingen** zijn nagekomen in deze grensoverschrijdende kwestie;
2. Of de wijze waarop burgers, gemeenten en provincies zijn geïnformeerd en betrokken, voldoet aan de eisen van **zorgvuldigheid, transparantie en behoorlijk bestuur**;
3. En of er sprake is van **nalatigheid of onvoldoende belangenbehartiging** van Nederlandse burgers bij grensoverschrijdende milieuprocedures.

Wij hopen dat uw onderzoek zal bijdragen aan betere bescherming van de rechten van Nederlandse burgers en aan een evenwichtige behandeling van grensoverschrijdende milieuprojecten.

Met vriendelijke groet,

Burgerforum Losser
t.a.v. Lies ter Haar
E-mail: info@burgerforum.com
Website: www.burgerforum.com